

ministerie van Financiën

Directoraat-Generaal Belastingdienst

www.minfin.nl

Faxbericht*Archief Philip Staal*

Aan	Philip Staal
Faxnummer	(+972) 4 627 03 82
Van	mr. W.J. Huijssoon T 070 342 7623 F 070 342 7907 E w.j.huijssoon@minfin.nl
Postadres	Postbus 20201, 2500 EE Den Haag
Bezoekadres	Korte Voorhout 7, Den Haag
Datum	18 november 2003
Onderwerp	Bepalingen AOW en Besluit IB 1941
Aantal pagina's	10 (inclusief voorblad)

Beste Philip,

Na ons telefoongesprek ben ik meteen maar even naar het kopieerapparaat doorgelopen. Zie bijgaand de mijns inziens meest relevante bepalingen. Mocht de fax geen leesbaar resultaat opleveren, laat het dan weten. Dan zal ik het pakketje alsnog per post jouw richting uitsturen.

Hartelijke groet,

Willem-Jan

Als dit faxbericht niet goed is overgekomen, kunt u bellen naar 070 342 7623

A.O.U.

5

26. 1. De premie wordt, met inachtneming van de bepalingen in de volgende leden, geheven naar de maatstaf door de verzekerde in een kalenderjaar genoten inkomen vastgesteld in een percentage van dat inkomen. Ten aanzien van degene, die slechts een gedeelte van een kalenderjaar verzekerd is geweest, treedt dit gedeelte voor het kalenderjaar op de plaats.

Onder inkomen wordt verstaan:

indien de verzekerde ingezetene is: het zuiver inkomen in de zin van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941, vermeerderd met de ingevolge deze wet verschuldigde premies en verminderd met

de op de voet van dat Besluit aftrekbare buitengewone lasten en giften;

het bedrag, dat op de voet van artikel 45, eerste lid, eerste volzin, van dat Besluit in mindering wordt gebracht, van de verzekerde als invalide aanspraak heeft op de in die bepaling bedoelde aftrek;

de ingevolge deze wet uitgekeerde pensioenen;

indien de verzekerde geen ingezetene is: het binnenlands inkomen in de zin van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941, vermeerderd met de ingevolge deze wet verschuldigde premies en verminderd met

het bedrag, dat op de voet van artikel 45, eerste lid, eerste volzin, van dat Besluit in mindering wordt gebracht, van de verzekerde als invalide aanspraak heeft op de in die bepaling bedoelde aftrek;

de ingevolge deze wet uitgekeerde pensioenen.

Voor de toepassing van het bepaalde in het vorige lid in de artikelen 2, eerste lid, tweede volzin, en tweede lid, 51, eerste lid, en 51a, vijfde lid, van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 van overeenkomstige toepassing. Het bepaalde in het vorige lid geldt niet ten aanzien van de gehuwde vrouw, die echtgenoot niet ingevolge deze wet is verzekerd noch de leeftijd van 65 jaar heeft bereikt. Voor de toepassing van het bepaalde in het vorige lid is voorts artikel 43 van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 van overeenkomstige toepassing.

Voor zoveel de premie ingevolge het tweede lid van artikel 30 bij wijze van inhouding wordt geheven, geldt, in afwijking van het tweede lid, als inkomen het loon dan wel de andere inkomsten, welke voor de heffing van de loonbelasting of een andere overeenkomende voorheffing in aanmerking worden genomen, een en ander verminderd met

het bedrag, dat wegens kosten van verwerving en persoonlijke verplichtingen in de loonbelastingtabel is verwerkt;

het bedrag, dat krachtens beslissing van de inspecteur van belastingen in mindering moet worden gebracht wegens andere kosten van verwerving en persoonlijke verplichtingen, zover dat bedrag geen betrekking heeft op ingevolge deze wet verschuldigde premies;

het bedrag, dat krachtens beslissing van de inspecteur van belastingen in mindering moet worden gebracht wegens buitengewone lasten en giften;

het bedrag, dat op de voet van artikel 75, eerste lid, van het Besluit op de Loonbelasting 1940 in mindering wordt gebracht, indien de verzekerde als invalide aanspraak heeft op de in die bepaling bedoelde aftrek;

de ingevolge deze wet uitgekeerde pensioenen.

Het inkomen van de verzekerde, van wie de premie ingevolge het tweede lid van artikel 30 geheel of gedeeltelijk bij wijze van inhouding wordt geheven, wordt verminderd met de Kinderbijslag, waarop hij over de periode, waarin de inhouding plaatsvindt, ingevolge de Kinderbijslagwet aanspraak heeft of aanspraak zou hebben gehad, indien de bepalingen van die wet op hem van toepassing zouden zijn geweest.

Indien het inkomen, eventueel verminderd ingevolge het vorige lid en ingevolge artikel 69, meer bedraagt dan

f 6000 per jaar, wordt over dat meerdere geen premie geheven. Het bedrag van f 6000 wordt naar tijdsruimte evenredig verlaagd ten aanzien van:

a. degene, die niet het gehele jaar verzekerd is geweest;

b. de vrouw, te wier aanzien in de loop van een jaar de toepassing van het bepaalde in de eerste volzin van het derde lid van dit artikel een aanvang neemt dan wel eindigt.

7. Geen premie is verschuldigd door de gehuwde man, wiens echtgenote in verband met het bepaalde in artikel 7, tweede lid, onder c, of artikel 45, tweede lid, onder c, recht op ouderdomspensioen heeft.

8. Onze Minister en Onze Minister van Financiën kunnen met betrekking tot hetgeen in dit artikel is bepaald nadere regelen stellen.

Artikel 27. 1. Het in artikel 26, zesde lid, genoemde bedrag wordt bij algemene maatregel van bestuur met inachtneming van het bepaalde in de volgende leden verhoogd of verlaagd, al naar gelang het indexcijfer der lonen is gestegen of gedaald.

2. Herziening van het in artikel 26, zesde lid, genoemde bedrag heeft telkens met ingang van 1 januari plaats, wanneer het indexcijfer der lonen op 31 juli daaraan voorafgaande een afwijking van ten minste 3% vertoont van het indexcijfer, waarop de laatste herziening van dat bedrag is gebaseerd.

3. In afwijking van het bepaalde in het vorige lid kan het in artikel 26, zesde lid, genoemde bedrag worden herzien met ingang van een door Ons te bepalen tijdstip, indien daartoe naar Ons oordeel bijzondere aanleiding bestaat. Indien de herziening, in dit lid bedoeld, ingaat op een andere datum dan 1 januari, bepaalt de algemene maatregel van bestuur tevens een gemiddeld bedrag, dat voor het gehele kalenderjaar, waarin de herziening is ingegaan, zal gelden ten aanzien van de verzekerden, van wie de premie bij wege van aanslag wordt geheven.

4. Bij een herziening, bedoeld in het tweede lid, wordt het in artikel 26, zesde lid, genoemde bedrag verhoogd of verlaagd met hetzelfde percentage, als waarmede het indexcijfer der lonen op 31 juli, voorafgaande aan de datum van ingang der herziening, afwijkt van het indexcijfer der lonen op 31 maart 1955.

5. Bij een herziening, bedoeld in het derde lid, wordt het in artikel 26, zesde lid, genoemde bedrag verhoogd of verlaagd met hetzelfde percentage, als waarmede het laatst bekende indexcijfer der lonen afwijkt van het indexcijfer der lonen op 31 maart 1955.

6. Onder indexcijfer der lonen, bedoeld in de vorige leden, wordt verstaan het bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 9, zesde lid, aangegeven indexcijfer.

7. Bij een herziening van het in artikel 26, zesde lid, genoemde bedrag, wordt het bedrag naar boven afgerond op een veelvoud van vijftig gulden.

Artikel 28. 1. Het in het eerste lid van artikel 26 bedoelde premiepercentage wordt door de Sociale Verzekeringsbank onder goedkeuring van Onze Minister, gehoord de Sociale Verzekeringsraad, vastgesteld. Indien Onze Minister aan het door de Sociale Verzekeringsbank vastgestelde premiepercentage zijn goedkeuring onthoudt, stelt hij het premiepercentage vast.

2. Het premiepercentage wordt als regel telkens voor een periode van vijf jaren vastgesteld en wel zodanig, dat het totaal van de over de eerstvolgende periode van vijf jaren te ontvangen premies voldoende zal zijn om daaruit de pensioenen en de uitvoeringskosten over dat tijdvak te voldoen, alsmede om de in artikel 23 bedoelde reserve te vormen en in stand te houden.

Artikel 29. 1. Onze Minister van Financiën is bevoegd om, met inachtneming van het vastgestelde premiepercentage, de ingevolge deze wet verschuldigde premies te doen berekenen volgens tabellen, welke, wat de grootte van de tariefklassen betreft, in overeenstemming zijn met de tariefklassen — voor

Besl. JB '41

Art. 3

--- 16 ---

plaatsen van zijn gewone route zijn thuishaven (in het gestelde geval zal het wel Tandjong Priok zijn), ook al zou het zijn ingeschreven te Amsterdam. (*Leidraad* § 7).

— Toepasselijkheid ten aanzien van iemand die op 1 Mei ten gevolge van overmacht het Rijk nog niet heeft kunnen verlaten. (Res. Min. v. Financiën 19 Juli 1921, B 3076.)

— Idem. H. R. 17 November 1954, n°. 11966.

— In een geval, dat iemand hier te lande verblijf had gehouden van 1 Juli 1941 tot Mei 1945, zij het min of meer gedwongen door gezondheidstoestand en oorlogsomstandigheden behoefden noch de wil om hier te lande geen woonplaats te hebben, noch de omstandigheid, dat terugkeer naar het buitenland plaats vond zodra de oorlogsomstandigheden waren geëindigd, een bevel om aan te nemen dat hij hier te lande woonde. (H. R. 1 December 1948.)

— Aanwijzingen voor iemands wonen hier te lande kunnen ook worden geput uit omstandigheden vóór en na de aanvang van het belastingjaar.

Iemand kan hier te lande wonen ook al woont hij tevens in het buitenland. (H. R. 23 Maart 1927, B 4036.)

— Men kan wel hier te lande wonen zonder in een gemeente hoofdverblijf te hebben. (H. R. 23 November 1927.)

— Wonen binnen het Rijk. Betekenis van het al of niet hebben van één of meer bepaalde verblijfplaatsen. Betekenis van het bestaan van een duurzame betrekking tot het Rijk. (H. R. 27 April 1932, B 5211.)

— Woonplaats van een minderjarige die tijdelijk buitenslands op een kantoor werkzaam is. (H. R. 4 October 1933, B 5472.)

— Mogelijkheid dat iemand te gelijker tijd zowel hier te lande als in het buitenland woont. (H. R. 6 Juni 1934, B 5627.)

— Iemand, die hier te lande een betrekking heeft aanvaard, doch zijn gezin nog tijdelijk buitenslands heeft gelaten, alwaar hij het wekelijks bezoekt, wordt geacht hier te lande te wonen. (H. R. 29 Januari 1936, B 6040.)

--- 17 ---

Art. 4

— Niet nodig is dat het verblijf in Nederland een permanent karakter heeft. (H. R. 24 februari 1954, B 1954/112.)

— Het vierde lid bepaalt niets omtrent de bemanning van schepen, die hun thuishaven niet binnen het Rijk hebben. (H. R. 5 januari 1955, B 1955/59.)

HOOFDSTUK II.

Voorwerp der belasting bij binnenlandsche belastingplichtigen.

A. Algemeene bepalingen.

Art. 4. 1. Voorwerp van de belasting is bij de binnenlandsche belastingplichtigen het zuiver inkomen, dat zij in een kalenderjaar hebben geroten.

2. Onder zuiver inkomen wordt verstaan het in artikel 5 omschreven onzuiver inkomen, verminderd met de onverrekenende verliezen en met de persoonlijke verplichtingen (artikel 16).

3. Heeft de belastingplichtige volgens Hoofdstuk I slechts gedurende een gedeelte van het kalenderjaar bestaan, dan treedt dit gedeelte (belastingtijdvak), voor het kalenderjaar in de plaats.

— Dit artikel is gewijzigd bij de wet van 24 december 1953, S. 591.

— Behandelt het eerste hoofdstuk van het Besluit de belastingssubjecten, dus de belastingplichtige personen, de hoofdstukken II en III behandelen het belastingobject, het voorwerp der belasting. Hoofdstuk II doet dit voor de binnenlandse belastingplichtigen, hoofdstuk III voor de buitenlandse. Ook buiten deze beide hoofdstukken vindt men echter in het Besluit bepalingen, welke mede of uitsluitend het belastingobject betreffen. Dit bleek reeds bij de behandeling van art. 2, het zal andermaal blijken bij art. 43, dat een onderwerp, eveneens bij de belastingheffing van het gezin behorende, behandelt; het bevat in zekeren zin een correctie van de kinderaf trek voor het geval dat kinderen eigen inkomsten hebben.

B00 DB'41

Art. 4

— 22 —

dan één van de in art. 5, lid 1, genoemde groepen of ondergroepen worden gerangschikt, dan behoort het tot de groep of ondergroep, welke het eerst is genoemd. Hij, die bedrijfsmatig huizen verhuurt, geniet dus niet zuivere opbrengst van goederen, doch winst uit niet-agrarisch bedrijf. Hij, die dividend ontvangt van aandelen, welke tot zijn bedrijfsvermogen behoren, geniet niet opbrengst van roerend kapitaal, doch bedrijfs-winst. Hij, wiens zelfstandig uitgeoefend beroep hem doet fungeren als executeur-testamenteair, geniet uit dien hoofde winst uit zelfstandig uitgeoefend beroep, en niet „andere zuivere opbrengst van arbeid“.

Een bron van inkomen kan uiteraard ook negatieve winst of negatieve zuivere opbrengst, anders gezegd verlies opleveren. Het spreekt eigenlijk van zelf, dat zulk een verlies berekend wordt op dezelfde voet als de winst of de zuivere inkomsten. Want eerst nadat de regelen voor de berekening van de winst of de zuivere inkomsten zijn toegepast, blijkt, dat er een verlies te voorschijn komt.

Volgens de aanhef van art. 5, lid 1, bestaat het onzuivere inkomen uit het *gezamenlijke* bedrag van de in dat lid genoemde inkomensbestanddelen. Hieruit volgt, dat een verlies, hetwelk een bron van inkomen of een speculatie heeft opgeleverd, met de overige winsten en zuivere inkomsten wordt gecompenseerd, behoudens hetgeen hiervoor met betrekking tot de speculatie is opgemerkt. Leidt de compensatie tot een negatief onzuiver inkomen, dan is dit negatieve onzuivere inkomen een in één van de beide volgende jaren verrekenbaar verlies, als bedoeld is in art. 16, lid 1, 1°. (*Leidraad* § 10.)

— De voordelen, die iemand geniet door besparing op zijn uitgaven, vormen niet een bestanddeel van zijn inkomen. (H. R. 31 October 1923, B 3307.)

— De opbrengst van enig goed verliest het karakter van inkomen niet, wanneer de tot de opbrengst gerechtigde daarover niet de vrije beschikking heeft, doch de opbrengst tot kapitaalvorming te zijnen behoeve moet worden gebezigd. (H. R. 23 Nov. 1932, B 6322.)

— 23 —

Art. 5

— Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen op zedelijke en onzedelijke wijze verkregen inkomsten (H. R. 13 Maart 1929, B 4481).

— Ook onrechtmatig verkregen voordelen uit dienstbetrekking zijn belast (H. R. 20 juni 1951, B. 9055).

Art. 5. 1. Het onzuiver inkomen bestaat uit het gezamenlijke bedrag van:

1°. zuivere opbrengst van eigen onderneming en van arbeid, zijnde:

a. winst uit landbouwbedrijf;

b. winst uit niet-agrarisch bedrijf;

c. winst uit zelfstandig uitgeoefend beroep;

d. zuivere opbrengst van dienstbetrekking;

e. andere zuivere opbrengst van arbeid;

2°. zuivere opbrengst van vermogen, zijnde:

a. zuivere opbrengst van goederen;

b. zuivere opbrengst van roerend kapitaal;

3°. zuivere inkomsten in den vorm van periodieke uitkeeringen, voor zover zij niet vallen onder 1°. of 2°;

2. Kan een inkomensbestanddeel onder meer dan één der in lid 1 genoemde groepen of ondergroepen van opbrengsten of inkomsten gerangschikt worden, dan behoort het tot de groep of ondergroep, welke het eerst is genoemd.

3. Het zuivere bedrag van de niet als winst aangeduide opbrengsten of inkomsten (lid 1, 1°, letters d en e; 2°. en 3°.) bestaat in het verschil tusschen haar onzuivere bedrag (de inkomsten — artikel 13) en de kosten van haar verwerving (artikel 14).

4. Leidt de berekening van een winst, zuivere opbrengst of zuivere inkomst

Beel DBH

Art. 25 — 92 —

den overeenkomstige toepassing bij het geheel overdragen van de zaken, welke tot het beroepsvermogen behooren, of bij het geheel of gedeeltelijk staken of overdragen van de beroepsuitoefening.

Zie Leidraad § 31. aangetekend bij art. 23.

— Een dameskapper oefent een bedrijf uit. (H. R. 24 Januari 1951, B 8918.)

— Een apotheker oefent een bedrijf uit. (H. R. 28 Januari 1943, B 8452/3.)

— Dit geldt ook voor een impressario. (H. R. 21 Juni 1941, B 8137.)

— Idem voor een dansleraar (oefenavond met introduce's, musici en gelegenheid voor het gebruiken van consumptie's). (H. R. 24 Januari 1951, B 8915.)

— Idem voor een accountant, die krachten met de nodige bekrwaamheid aantrekt, waardoor hij een veelvoud van het aantal cliënten kan bijstaan, hetwelk hij zonder die krachten zou kunnen bedienen. (H. R. 5 April 1950, B 8807.)

c. *Opbrengst van dienstbetrekking (artikel 5, lid 1, 1°, letter d).*

Art. 25. 1. Opbrengst van dienstbetrekking (loon) geniet:

1° hij, die een publiekrechtelijke of een privaatrechtelijke dienstbetrekking vervult of vervuld heeft;

2° hij, die, ten gevolge van de vroegere vervulling van een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke dienstbetrekking door een ander, uitkeeringen of verstrekkingen geniet.

2. Commissarissen van vennootschappen, verenigingen en andere rechtspersonen worden steeds geacht hun arbeid als zoodanig in dienstbetrekking te verrichten.

— Afdeling c van onderdeel E van hoofdstuk II van het Besluit behandelt de opbrengst van dienstbetrekking nagenoeg in overeenstemming met het Besluit op de Loonbelasting 1940. De verschillen zijn ten dele van louter redactionele aard; voor

— 93 —

Art. 26

zover dit het geval is, zijn de verschillen het gevolg van het streven in het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 een symmetrische bouw te verkrijgen. Anderdeels zijn er enkele verschillen met het Besluit op de Loonbelasting 1940, welke van materielle aard zijn. Bij het verschijnen van deze toelichting en leidraad zullen deze verschillen reeds zijn weggenomen door een verandering van het loonbelastingbesluit.

Het verdient de aandacht, dat „opbrengst van dienstbetrekking“ in de zin van het Besluit op de Inkomstenbelasting 1941 mede kan zijn opbrengst van buitenlandse dienstbetrekking. Niet alles, wat opbrengst van dienstbetrekking is, wordt derhalve door het Nederlandse Besluit op de Loonbelasting 1940 aan een voorheffing onderworpen. Dit komt tot uitdrukking in art. 26b, lid 4 (al waar sprake is van „een loonbelasting“). (Leidraad § 32.)

— Voor de beoordeling, of een gezagsverhouding, zoals deze de arbeidsovereenkomst kenmerkt, aanwezig is, is niet beslissend, of iemand zich tot bepaalde werkzaamheden heeft verbonden, maar of hij verplicht is bij het vervullen van die werkzaamheden de opdrachten of aanwijzingen van de wederpartij op te volgen. (H. R. 28 april 1954, B 1954/190.)

— Art. 25 lid 1, 2° is van toepassing op tantièmes, die eerst na het overlijden van de werknemer vorderbaar en tevens inbaar zijn geworden en aan de erfgenen uitbetaald. (H. R. 14 juli 1944, B 7838.)

— Art. 25 lid 1, 1° wijst aan als genietter van het loon degene die de dienstbetrekking vervult. Deze bepaling derogeert aan art. 361 B. W. (Res. 14 December 1948, B 8697.)

— Zie art. 7 Uitvoeringsresolutie Inkomstenbelasting 1953.

Art. 26. Loon is al hetgeen uit een dienstbetrekking of een vroegere dienstbetrekking wordt genoten.

Dit artikel is gewijzigd bij de Wet van 24 december 1953, S. 589.

— Loon is ook hetgeen met toestemming van de werkgever wordt gebruikt tot delging

Besl DB '41

Art. 29

— 102 —

— Art. 28 belast slechts die prestatie's van derden, welke kunnen worden beschouwd als vergelding voor hetgeen de werkzamer heeft verricht of nog zal verrichten. Is de schenking gedaan om uiting te geven aan de sympathie voor zijn persoon dan valt ze niet onder art. 28. (H. R. 15 Februari 1950, B 8782.)

— Uit knevelarij ontvangen gelden vallen onder art. 28. (H. R. 26 Januari 1949, B 8563.)

e. *Opbrengst van vermogen*
(artikel 5, lid 1, 2°.)

Art. 29. Opbrengst van vermogen geniet degene, die, krachtens zakelijk recht of persoonlijk recht van vruchtgenot, inkomsten trekt uit goederen of uit roerend kapitaal.

Indien de vraag gesteld wordt, wie opbrengst van vermogen geniet, kan dit niet anders worden opgevat dan: wie geniet er opbrengst van zaken, welke bestanddelen van een vermogen kunnen zijn en als zelfstandige bronnen van inkomen kunnen worden beschouwd? Tot deze zaken behoort niet de rechtsband tussen het opbrengstgevende goed of recht enerzijds en een bepaalde persoon anderzijds. Wie eigenaar of vruchtgebruiker is van een huis of van een effect, dat niet tot zijn bedrijfs- of beroepsvermogen behoort, heeft niet tot bron van inkomen zijn eigendomsrecht of zijn vruchtgebruik, doch het huis of het effect zelf. Art. 29 beoogt vast te leggen, dat men een vermogensbestanddeel tot bron van inkomen kan hebben, doordat men op de opbrengst een zakelijk recht — eigendom, vruchtgebruik, recht van beklemming, zakelijk recht van gebruik, erfpachtsrecht, e.d. — heeft, maar ook, doordat men op de opbrengst een persoonlijk recht van vruchtgenot heeft. Bij dit laatste valt in de eerste plaats te denken aan het wettelijk vruchtgenot, dat ouders van het vermogen hunner minderjarige kinderen hebben, doch bovendien aan het persoonlijke recht van kosteloos gebruik ener woning

— 103 —

Art. 30

of andere zaak, waarbij de opbrengst, ook bij gebruik door de eigenaar, bestaat in de huurwaarde. Onder de Wet op de Inkomstenbelasting 1914 heeft de Hoge Raad namelijk een dergelijk persoonlijk gebruiksrecht als een persoonlijk recht van vruchtgenot aangemerkt.

Volgt nu uit het vorenstaande, dat de bezitter van een obligatie de heffing van inkomstenbelasting gemakkelijk kan verijdelen door het wegschenken van nog niet vervallen coupons? Dit is geenszins het geval. Wie een lopende coupon wegschenkt, onttrekt aan zijn vermogen een waarde, gelijk aan die, welke de nog niet vervallen coupon op het ogenblik van de schenking heeft. Door deze beschikking geniet de schenker opbrengst tot het bedrag van bedoelde waarde; de begiftigde ontvangt een voor hem zelfstandig vermogensbestanddeel van gelijke waarde. De toeneming in waarde van dit vermogensbestanddeel tussen de schenkingsdatum en de vervaldag van de coupon is te danken aan de verbintenis van dengene, te wiens laste de obligatie loopt, en derhalve naar uit de geest van art. 31 voortvloeit, opbrengst van roerend kapitaal, welke genoten wordt op de dag, waarop de coupon kan worden verzilverd (art. 15). Het eigenaardige is slechts, dat de bron van deze opbrengst in dit bijzonder geval niet de obligatie, maar de coupon zelve is. (*Leidraad* § 3—.)

— Worden dividendbewijzen geschenken vóór de betaalbaarstelling dan trekt de begiftigde opbrengst van roerend kapitaal. Art. 36 is op de schenker niet van toepassing. (H. R. 27 januari 1954, B 1954/101.)

Art. 30. 1. Als opbrengst van goederen worden beschouwd de voordeelen welke, anders dan door eigen onderneming of door arbeid (artikel 5, lid 1, 1°), uit gebouwen, gronden en roerende stoffelijke goederen worden getrokken, zooals:

1°. huur- en pachtsommen en verdere praestatiën van huurders of pachters; vruchten, waarvan het genot bij

Besl. 5B 41

Art. 30 — 104 —

verhuuring of verpachting is voorbehouden;

2°. de huurwaarde van gebouwen, gedeelten van gebouwen of gronden bij eigen gebruik voor woning of tot huishoudelijke doeleinden;

3°. uitkeeringen ter zake van opstal, erfpacht, beklemming of vaste huur;

4°. uitkeeringen ter zake van grondrenten en dergelijke op onroerend goed gevestigde schuldplichtigheid.

2. Buiten aanmerking blijft de huurwaarde van den inboedel in den zin van artikel 570 van het Burgerlijk Wetboek.

3. Bij vervreemding van een goed met inbegrip van de loopende huur- en pachtvordering, alsmede bij cessie van zoodanige vordering, blijft artikel 36, lid 3 buiten toepassing.

Art. 30 lid 3 is gewijzigd bij de Wet B. E. 1947.

— Reeds art. 5 onderscheidt de zuivere opbrengst van vermogen in zuivere opbrengst van goederen en zuivere opbrengst van roerend kapitaal. Wat onder opbrengst van goederen dient te worden verstaan, is omschreven in art. 30. Dit artikel wekt in de redactie en in de keuze der voorbeelden sterke herinneringen aan art. 5 der Wet op de Inkomstenbelasting 1914, doch het heeft, mede blijkens het tweede lid, een ruimere strekking. Genoemd art. 5 immers spreekt uitsluitend over onroerende goederen, art. 30 daarentegen is gewijd aan de inkomsten uit onroerende zowel als roerende goederen. Het Besluit spreekt in art. 30 van roerende *stoffelijke* goederen, hiernaede tot uitdrukking willende brengen, dat rechten, ook al zijn zij in een effect belichaamd, niet tot de in dit artikel bedoelde goederen behoren.

In de voorbeelden, opgenomen in art. 30, lid 1, zijn eerst de meest gewane inkomsten uit goederen opgesomd. Vervolgens is onder 2° aandacht gewijd aan de bij de belasting-

plichtige zelf in gebruik zijnde goederen, welke hem huur zouden hebben opgeleverd, indien hij ze had verhuurd. De onder 3° en 4° genoemde voorbeelden betreffen gevallen, waarin een onroerend goed bron van inkomsten is voor meer dan een persoon, terwijl de gerechtigden inkomsten uit het goed genieten krachtens ongelijkssoortige rechten op het goed. De onder 3° genoemde uitkeeringen zijn die, welke door de eigenaar of vruchtgebruiker worden genoten van andere zakelijke gerechtigden; onder 4° ziet op het tegenovergestelde geval, waarin een ander dan de eigenaar of de vruchtgebruiker inkomsten uit het goed geniet krachtens zakelijk recht.

Inkomsten, welke niet onder de voorbeelden zijn genoemd, kunnen uiteraard toch onder de algemene omschrijving van art. 30 vallen en dus inkomsten uit goederen zijn.

Wie, buiten de uitoefening van een bedrijf, een eigen huis gemeubeld aan een ander verhuurt, geniet uit dien hoofde opbrengst van goederen. Een splitsing van de huurprijs, zoals onder de wet van 1914 gemaakt moest worden, is onder het Besluit niet meer nodig. Zowel op het huis als op de meubelen mag worden ageschreven (art. 14).

Behoort de huurwaarde van in eigen gebruik zijnd onroerend goed tot het inkomen, met de huurwaarde van in eigen gebruik zijnd roerend goed is dit niet steeds het geval. Om praktische redenen laat namelijk art. 30, lid 2, de huurwaarde van de in eigen gebruik zijnde inboedel buiten beschouwing. Practisch komt dit hierop neer, dat, wat de roerende goederen in eigen gebruik betreft, slechts de huurwaarde van schepen (b.v. woonschuiten en plezierjachten) in aanmerking komt. Het ligt uiteraard niet in de bedoeling, de huurwaarde van slechts kleine pleziervaartuigen in aanmerking te nemen, daargelaten nog of deze wel behoren tot de „schepen”, welke art. 570 van het Burgerlijk Wetboek buiten het begrip „inboedel” stelt.

Het derde lid van art. 30 van het Besluit bevat een verwijzing naar art. 36, welke eigenlijk overbodig is. Wegens de veelvuldigheid, waarmede goederen te zamen met de lopende huur- of pachttermijn worden ver-

Besl. JB 191

Art. 30 — 106 —

vreemd, is het wenselijk geacht, deze materie reeds hier en niet eerst in art. 36, ter sprake te brengen. Het scheen doelmatig tevens te doen uitkomen, dat het voor het bepalen van de grootte van de inkomsten geen verschil maakt of de lopende huur- of pachttermijn te zamen met het verhuurde of verpachte, dan wel afzonderlijk wordt vervreemd. Wat van de lopende termijn voor de vervreemder als inkomst geldt, behoort voor de verkrijger onder de levenden tot de kosten van verwerving. Het moet worden beschouwd als „verrekend“ in het jaar, waarin de schenking plaats vindt. (*Leidraad* § 35.)

— Slechts indien de verbetering van het onroerend goed, ten koste van de pachter aangebracht, plaats vond krachtens de gesloten pachtovereenkomst is de waardevermeerdering te belasten bij de verpachter. (Res. 12 februari 1952 n°. 24, B. 9443.)

— Indien een verbouwing van onroerend goed door de huurder, krachtens een hem bij de huurovereenkomst gegeven recht, een waardevermeerdering van het onroerend goed tengevolge heeft, behoort deze waardevermeerdering tot de belastbare praestatiën van de huurder. (H. R. 26 juni 1929, B 4533.)

— De huurwaarde van een huis, dat door de eigenaar kosteloos aan een ander in gebruik is gegeven, vormt niet een bestanddeel van het belastbaar inkomen van de eigenaar. (H. R. 11 oktober 1922, B 3134.)

— De som, die de huurder betaalt als afkoopsom om ontslagen te worden van het huurcontract, is voor de eigenaar opbrengst van onroerend goed. (H. R. 7 oktober 1925, B 3684.)

— Een vergoeding ter zake van kosten, die naar art. 14 gelden als kosten van verwerving (schadevergoeding wegens oorlogsschade) is opbrengst van onroerend goed. (H. R. 9 januari 1946, B 8019.)

— Verhuur tegen abnormaal lage huurprijs brengt niet mee een belastbare bate voor de huurder, (tenzij hij als werknemer van werkgever huurt). (H. R. 29 okt. 1930, B 4834.)

— 107 — Art. 31

— Als opbrengst van onroerend goed gelden slechts die voordeelen, die met instandhouding van dat goed daaruit kunnen worden getrokken. (H. R. 28 februari 1934, B 5585.)

Art. 31. 1. Als opbrengst van roerend kapitaal worden beschouwd de dividenden (met inbegrip van hetgeen volgens artikel 32 hieronder valt), interessen, althijddurende renten, lijfrenten, andere al dan niet van het leven afhankelijke periodieke uitkeeringen — met uitzondering van pensioenen — en andere vruchten van vermogen, dat noch in goederen is belegd, noch aan de verwerving van opbrengst van eigen onderneming of van arbeid (artikel 5, lid 1, 1°.) is dienstbaar gemaakt. Tot deze vruchten worden mede gerekend:

1°. alle aandelen in winst, welke den gerechtigde niet als winst in den zin van artikel 17 opkomen, en welke noch loon (artikelen 26, 26a, 26b en 27), noch opbrengst van goederen (artikel 30), noch dividend zijn;

2°. liquidatie-uitkeeringen van vennootschappen, welker kapitaal geheel of ten deele in aandelen is verdeeld, voor zoover zij het gestorte kapitaal te boven gaan;

3°. premieën, uitgekeerd op premieobligatiën;

4°. interessen, begrepen in kapitaaluitkeeringen uit levensverzekering (artikel 33);

5°. wisseldisconto en alle overige interessen, die in één som met het kapitaal worden uitbetaald.

2. De ten laste van den belastingplichtige ingehouden, op den voet van artikel 53 verrekenbare dividendbelasting wordt — voor zoover zij niet als onttrekking te zijnen gunste aan een bedrijfs- of beroepsvermogen moet

Besl. DB 41

Art. 31 — 108 —

worden beschouwd — aangemerkt als deel van de opbrengst, waarop de inhouding plaats vond.

3. Tot de opbrengst van roerend kapitaal behooren niet lijfrenten en andere periodieke uitkeeringen en verstrekingen al dan niet van het leven afhankelijk, indien de genietter bloed- of aanverwant van den schuldenaar is in de rechte linie of in den tweeden graad der zijlijn, tenzij zij de tegenwaarde voor een praestatie vormen.

4. Bij vervreemding van afzonderlijke dividendbewijzen, van coupons en van andere loopende termijnen van opbrengsten, welke onder lid 1 vallen, blijft artikel 36, lid 3 buiten toepassing.

5. De liquidatie-uitkeeringen, de premien en de interessen, genoemd in lid 1 onder 2°, 3°. en 4°., worden, op daartoe gedaan verzoek, afzonderlijk belast op den voet van artikel 48.

Art. 31 is gewijzigd bij de Wet B. H. 1947 en bij de Wet van 24 dec. 1953, Stb. 589.

De term „opbrengst van roerend kapitaal” is ontleend aan art. 8 der Wet op de Inkomstenbelasting 1914. De betekenis, welke in art. 31 van het Besluit aan die term wordt gegeven, is echter van een ruimere inhoud dan die, welke genoemd art. 8 aan dezelfde term verleende. Volgens de strekking van laatstgenoemde wetsbepaling, welke gelezen moest worden in verband met art. 8 der wet van 1914, behoorden vermogensrechtelijke aanspraken op periodieke uitkeringen niet tot het „roerende kapitaal”, indien het betrof uitkeringen, welke van het leven afhankelijk waren. Zulke rechten behooren voortaan wel tot het „roerende kapitaal” tenzij hun opbrengst valt onder het begrip opbrengst van eigen onderneming en van arbeid. Dit laatste voorbehoud is in het bijzonder van belang met betrekking tot particuliere pensioenen.

Tot het roerend kapitaal behoren zaken, welker opbrengst noch „opbrengst van ge-

— 109 — Art. 31

deren”, noch pensioen, noch „andere opbrengst van arbeid” (verg. art. 28, lid 2, 3°) is. Er blijven dan slechts over: *rechten*, al dan niet door effecten of andere documenten vertegenwoordigd. Doch niet alle overblijvende rechten behoren tot het roerende kapitaal. Al datgene wat tot het bedrijfs- of beroepsvermogen van de belastingplichtige behoort, valt eveneens buiten het begrip roerend kapitaal.

Als *opbrengst* van roerend kapitaal, aldus art. 31, lid 1, worden de *vruchten* van dat kapitaal beschouwd. Moet dit woord vruchten worden opgevat in de zin, waarin het in het Burgerlijk Wetboek is gebezigd? Bestaan de *vruchten* in niets meer, maar ook niets minder, dan datgene wat bij vruchtgebruik aan de vruchtgebruiker toekomt?

Reeds een oppervlakkige kennismaking van art. 31 leert, dat deze vragen ontkennend moeten worden beantwoord. Menigmaal trekt het Besluit in art. 31 een grens tussen bron en vrucht op zijn eigen wijze, passend bij zijn eigen stelsel. In de gevallen echter waarin het Besluit niet een eigen antwoord op de vraag naar de scheiding tussen waardeverandering van de bron enerzijds en de vrucht anderzijds geeft, is een aansluiting aan het privaatrecht gewild, voor zover deze tot een uitkomst kan leiden, welke in de economie van het Besluit past. Wie een obligatie verkoopt, of afgelost krijgt, tegen een andere koers dan die, waartegen hij de obligatie heeft verworven, geniet geen inkomsten, indien de verkoopkoers of de aflossingskoers hoger is, dan de koers van verwerving was. Is de koers daarentegen lager, dan betaalt hij evenmin verwervingskosten in de zin van art. 14. Aan welk jaar trouwens zou men, in het laatste geval, de verwervingskosten moeten toerekenen, indien er wel sprake zou zijn van verwervingskosten? Zij zouden zijn uitgegeven (art. 15, lid 2) in een jaar, waarin men nog niet weten kon, of het kosten van verwerving waren.

Anders dan bij obligatiën, waar de interest in beginsel in termijnen vervalt (al is economisch het disagio, dat bij de uitgifte heeft gegolden, stellig óók interest, welke bij de

Besl. DB '41

Art. 34 — 124 —

berekeningswijze tot een te hoge uitkomst leidt (lid 4, laatste zin).

Vervreemding van polissen.

Met betrekking tot dit onderwerp zij verwezen naar art. 36, lid 1, 1°, a, van het Besluit. (*Leidraad* § 38.)

— Zie art. 10 der Uitvoeringsresolutie Ink.Bel: 1953, opgenomen onder de bijlagen.

f. Inkomsten in den vorm van periodieke uitkeeringen (artikel 5, lid 1, 3°).

Art. 34. 1. Inkomsten in den vorm van periodieke uitkeeringen genieten ook degenen, die krachtens ouderlijk vruchtgenot de beschikking over zulke uitkeeringen hebben.

2. Onder artikel 5, lid 1, 3°, vallen:

1°. de door natuurlijke personen — met uitzondering van bloed- en aanverwanten in de rechte linie en in den tweeden graad der zijlinie — gedane uitkeeringen uit het familierecht, zooals echtscheidingsuitkeeringen;

2°. de niet als loon aangemerkte periodieke uitkeeringen van publiekrechtelijken aard, met uitzondering van uitkeeringen ingevolge de Kinderbijslagwet en verstrekkingen ingevolge de wettelijke ziektefondsverzekering;

3°. door rechtspersonen gedane periodieke uitkeeringen, welke niet in rechte vorderbaar zijn, voor zoover deze uitkeeringen niet als loon worden aangemerkt.

— Dit artikel is gewijzigd bij de Wet van 24 december 1953, S. 599.

— Periodieke uitkeeringen geniet de genietter. Deze waarheid is zo elementair, dat zij bezwaarlijk in het Besluit kon worden opgenomen. Vandaar, dat art. 34, lid 1, slechts zegt, wie in een bepaald geval als de genietter geldt: de ouder, die krachtens wettelijk vruchtgenot de beschikking over zulk een

— 125 — Art. 34

uitkering heeft. Het kind kan dan uiteraard niet mede als genietter worden aangemerkt.

De opsomming van art. 34, lid 2, is limitatief. Onder 1°, vallen, behalve de daar genoemde echtscheidingsuitkeeringen, uitkeeringen welke een van tafel en bed gescheiden vrouw of een niet van tafel en bed gescheiden vrouw, die duurzaam gescheiden van haar echtgenoot leeft, krachtens rechtsaanspraak van haar man ontvangt. Bovendien valt onder 1°, de uitkering, welke door de vader of de vermoedelijke vader van een niet-erkend natuurlijk kind gedaan wordt als verschuldigde uitkering krachtens art. 344a B. W.

Onder 2°, vallen kosteloze ouderdomsrenten en renten ingevolge de sociale-verzekeringswetten.

Onderdeel 3°, gewaagt van periodieke uitkeeringen, welke niet in rechte vorderbaar zijn. Periodieke uitkeeringen van privaatrechtelijke aard, welke wél in rechte vorderbaar zijn, zijn immers opbrengst van vermogen, voor zover zij niet opbrengst van onderneming en arbeid zijn. De niet in rechte vorderbare uitkeeringen, waarop art. 34, lid 2, 3°, ziet, zijn uitsluitend uitkeeringen, gedaan door rechtspersonen. Worden zij door natuurlijke personen gedaan, dan blijven zij zowel bij de verstrekker als bij de genietter buiten beschouwing, tenzij zij als pensioen beschouwd moeten worden. Een voorbeeld van de onder 3°, vallende uitkeeringen vormen periodieke ondersteuning, door familiestichtingen gedaan. Dat ook *periodieke* ondersteuning, door weldadige instellingen gedaan, er onder vallen, is geen bezwaar: indien het inkomen van de genietter daardoor stijgt boven de belastbare grens, kan hij even gemakkelijk of even bezwaarlijk belasting betalen, als ieder ander met gelijk inkomen. (*Leidraad* § 39.)

— Voor de toepassing van art. 34, lid 2, 3° moet een in enig kalenderjaar genoten uitkering, die aan de aldaar gestelde vereisten overigens voldoet, als een periodieke uitkering worden beschouwd indien uit de omstandigheden valt af te leiden, dat zij deel uitmaakt van een reeks van meerdere